

# ZGODNJA DANICA.

## KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrť leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za  $\frac{1}{2}$  leta 1 gl. 80 kr., za  $\frac{1}{4}$  leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

**Tečaj LI.**

V Ljubljani, 16. decembra 1898

**List 50.**

### Recimo dve tri o popolnosti.

(Konec.)

Ako hočemo, da se v nas pojavijo oni blagodejni učinki, o kojih smo zadnjič govorili, moramo se dostojno in skrbno pripraviti k temu najsvetejšemu zakramentu. Nočemo pa govoriti o dalnji pripravi k svetemu obhajilu, pač o tem, kaj nam je storiti malo prej, nego prejmemo zakrament ljubezni. Ni še dosti, da se mi telesno združimo z Izveličarjem našim, ampak storiti moramo to v stanu milosti božje. Brez te je duša naša mrtva in ne more roditi sadu za večno življenje.

Vrhu tega mora biti duša naša polna gorečnosti takrat, ko prejme kruh angeljski, ker ta zakrament ne pomnoži le posvečujoče milosti, ampak tudi napolni dušo našo s tolažbo, koja jo krepí na potu k popolnosti.

V to svrho treba, da obudimo: 1.) živo vero; 2.) globoko ponižnost in spoštovanje; in 3.) gorečo željo. Malo pred svetim obhajilom obudi živo vero, da je v posvečeni hostiji, dasi je na pogled tako neznatna, navzoč oni včlovečeni Bog, koji sedi na nebu ob desnici večnega Očeta in koji napolnuje nebеса z veseljem in veličastvom. To veruj z večjo gotovostjo, kakor da na lastne oči vidiš ali se s svojimi rokami dotakneš presvetega Telesa. Tako živo vero do presvetega zakramenta imel je sveti Ludovik, kralj francoski. Zgodilo se je neki dan, da so mej sveto mašo, koja se je opravljala v kraljevi kapeli, in to mej povzdigovanjem vsi navzoči videli Jezusa Kristusa v podobi lepega deteta. Prosili so duhovna, da naj drži roke toliko časa povzdignjene, da

bodo povedali kralju o čudovitem dogodku. Dvorni služabniki teko brž povedat kralju. A kralj jim na njihovo veliko začudenje odgovori: Naj gre gledat ta čudež oni, ki ne veruje v navzočnost Kristusovo v tem presvetem zakramentu. Jaz to bolj trdno verujem, kakor da bi videl z lastnimi očmi. In ni hotel zapustiti sobe svoje. Tako živo vero imej i ti, bogoljubni bralec, in gotovo bodeš dosegel vse učinke zakramenta ljubezni.

S tako živo vero združi še ponižnost in nek svet strah do veličastva Boga, kojega imaš prejeti. V to svrho predstavlaj si po vzgledu svetega Ivana Zlatoustā, da vidiš okoli mašnika, ki mašuje, in okoli altarja, cele trume angeljev, koji se spuščajo z nebes doli, da v sladkih pesmih molijo in časté kralja svojega. Ali pa si misli, kakor sveti Gregorij, da se mej sveto daritvijo odpro nebеса in da iz njih stopa Kristus v veličastnem spremstvu nebrojnih angeljev v veliki slavi in moči. Potem pa premišluj svojo lastno dušno revščino in obujaj v sebi: ponižnost, spoštovanje in sveti strah in ves skesan reci: „Gospod jaz, nisem vreden, da greš pod mojo streho!“

Veliki naš cerkveni učitelj sveti Jeronim prosil je umirajoč za sveto popotnico. Ko je čutil, da mu donašajo sveti zakrament, prosil je okoli stoječe, da so ga položili na tla, zbral je vse svoje zadnje moči, pokleknil in trkajoč se na prsi svoje, prejel je v največji ponižnosti presveto rešnje Telo. Iz tega vidiš, dragi bralec, kako veliko spoštovanje do tega svetega zakramenta je imel sveti Jeronim.

Toda, ako hočeš, da blagodejno vpliva na te najsvetejši zakrament, moraš vzbuditi v srcu svojem ljubezen do Kristusa, vsled katere bodeš

občutil veliko željo prejeti ga čim prej. Premišljui preveliko ljubezen božjo, koja se nam razodeva v tem velikem zakramentu. Bog je nad vse velik in mogočen, a vendar se hoče na skrivnosten način združiti z nami. Ker te tedaj Bog tako zelo ljubi, ljubi ga tudi ti. Zato piše sveti Ivan Zlatousti, da naj nikdo mlačen ne pristopi k mizi Gospodovi, ampak vsi goreči. Poglejte, pravi dalje, s koliko poželjivostjo se stiskajo mali otročiči k prsim svojih mater. Toliko poželjenje do najsvetejšega zakramenta moramo imeti tudi mi vsi. Predstavljajmo si živo, da je Kristus ženin, ki se želi združiti z dušo našo; prijatelj, ki želi potolažiti duha našega; ljubeznjiv oče, ki nas želi objeti; zdravnik, ki našo dušo želi ozdraviti s svojo milostjo; da je Kristus naš pastir, ki nas vodi na bogato pašo svojega lastnega telesa in svoje lastne dragocene krvi. Kolikor bolj skrbno se bomo pripravili, kolikor večja bo želja naša po tem presvetem zakramentu, toliko več sadu in milosti prejeli bomo od njega. In kolikor večkrat bomo vredno prejeli presveti zakrament ljubezni, toliko bolj bomo napredovali na težavni stezi k popolnosti.

Pobožnost do svetnikov in posebno do Matere božje je deseti pripomoček k popolnosti. Kar bomo govorili o pobožnosti do Matere božje, velja več ali manj tudi o svetnikih, dasi ti nimajo toliko veljave in moči pri Izveličarju nebeškem, kakor je ima mati njegova. Ta pobožnost ni le pripomoček, ampak je naravnost potrebna h krščanskemu življenju in k popolnosti. Da je češčenje blažene device Marije potrebno vsem, ki hočejo krščansko živeti, ne bomo dokazovali, pač pa hočemo nekoliko besedij spregovoriti o tem, da pobožnost do Marije pospešuje željo našo po popolnosti.

Mati božja želi v nas popolnost vže radi svojega nebeškega Sina, ker ona nič bolj ne želi nego li, da bi mi vsi prav goreče ljubili ga. Pa tudi z ozirom na duše, koje so na potu k popolnosti, nima večje želje, nego li, da bi zmerom bolj napredovale tukaj na kreposti, a na drugem svetu na slavi. Zato trdi sv. Bernard, da je na tem svetu ni kreposti, koja ne bi bila prišla od Marije. Ni se tedaj čuditi, da skoraj ne poznamo izpoznovalca, kateri ne bi bil imel posebne pobožnosti do Marije. Ako se hočeš o tem prepričati, beri življenjepisa sv. Bernarda, sv. Dominika, sv. Filipa Nerijskega itd.

Duše hrepeneče po popolnosti zavirajo razni zaćirćki, a najbolj na potu jim je hudobni duh s svojim zapeljevanjem. Sv. Gregorij pravi, da čakajo človeka na potu popolnosti hudobni duhovi kakor roparji ob cestah. Kedo naj tedaj takim

dušam na tem nevarnem potu pomaga? Kedo drugi, nego li Marija? Vsaj jo je vže Bog sam v raju postavil kot braniteljico našo proti hudobnemu duhu. Ako tedaj, bogoljubni bralec, opaziš, da te na potu k popolnosti napada satan s svojimi skušnjavami, kliči Marijo in ona ti gotovo pomaga k popolni zmagi.

Toda če želiš tako imenitno pomoč od Matere božje, moraš pred vsem drugim varovati se vsacega greha, ker s tem bi žalil njenega Sina in ž njim vred njo samo. A to še ne zadostuje, ampak izberi si Marijo še posebej v svojo mater. Sveti Filip Neri ni nikoli imenoval Marijo drugače, nego li Mater svojo. Moli vsak dan pobožno rožni venec. Poklekni večkrat pred kako sliko Matere božje, pripravljaj se skrbno na njene praznike, skušaj pobožnost do nje razširjati mej znanci in prijatelji in večkrat si pritrguj in zatajaj na čast itd. Še bolj se ji bodeš priporočil, ako jo bodeš ljubil kot svojo mater in če se bodeš ž njo vred veselil radi prelepih prednosti in čednosti njenih. Premišljui mnogokrat preveliko dobroto in vsmiljenost njeno do nas, na ta način postaneš s časom njen pravi čestilec in kot takega te bode gotovo podpirala na potu tvojem k popolnosti.

Našel sem vam, prijazni bralci in bogoljubne bralke, nekoliko pripomočkov k popolnosti. Vsa ta razprava sloni na jedino pravih naukih svete naše cerkve in je po največ vzeta iz spisov cerkvenih učiteljev in priznanih bogoljubnih pisateljev. Ravnajte se po teh naukih in gotovo bode srečo svojo našli ne le tu na svetu, ampak tudi v večnosti.

## Marija naš vzgled.

(Pridiga v Marijinem Celju dne 12. avgusta 1895.)

(Dalje.)

1.) Najpotrebnejša vseh čednosti je vera, temelj vseh drugih. Ko je angelj Abrahamu rekel, da bo njegova žena Sara dobila sina, se mu je smejala in prerokovanja ni hotela verovati. Ne tako Marija. Angelj pride k njej, ji pové, da bo Sina rodila, in čeravno je imela obljubo večnega devištva, ne dvomi, se ne brani, temveč ponižno reče: „Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi“. In pri priči je spoćela Jezusa Kristusa. Njena verna beseda je v istem trenutku provzročila odrešenje; takrat so se izpolnile obljube prerokov in želje vesoljnega sveta. Njena vera je bila zlata zora našega izveličanja.

Po rojstvu je Jezusa položila v borne jaslice, ga je pestovala, ogrevala, bežala ž njim v daljni

Egipet v največjem siromaštvu, a vendar je bila trdno prepričana, da je njeno dete Sin božji; ona je verovala v njegovo božanstvo; verovala je, da je on tisti, ki prestole podira, ki ošabne ponižuje in nizke povišuje, ki lačne nasiti in bogatinom premoženje odvzame". Ko je bila Marija z Jezusom pri svatovščini v Kani galilejski, opazila je, da ni več vina. Reče toraj Jezusu: „Vina nimajo“. Kaj menite, zakaj je to rekla? Zato, ker je vedela, da bo Jezus čudež naredil. Bila je tedaj preverjena o njegovi vsegamogočnosti. V taki veri je spremljala Jezusa celo njegovo življenje; gledala je njegove čudeže, a si jih je lahko razložila; poslušala je njegove nebeške nauke, a je vedela, da pridejo iz ust božjih, videla je tudi njegovo trpljenje, a obupala ni, ker je dobro znala, da Bog slednjič vedno zmaga. Nepremagljivo je kraljevala v Marijinem srcu trdna vera; sladila je njene tuge in žalosti, a tudi povzdigovala njene radosti. Vera ji je bila zvezda voditeljica v njenem življenju. Sv. Elizabeta ji je rekla; „Blagor ti, da si verovala, kajti zgodilo se ti bo, kar ti je djal Gospod!“ Res, blagor ji zaradi njene vere. Sebe in nas je ž njo izveličala.

Preljubi, bodite tudi vi trdni, neomahljivi v sv. veri. „Brez vere ni mogoče Bogu dopasti“. Le pomislite, da je vera prvi pogoj vašega izveličanja! „Kdor veruje in bo krščen, bo izveličan, kdor pa ne veruje, bo proklet“. Oživljajte svojo vero s tem, da jo večkrat molite ter obudite. Ne dajte se zapeljati po brezverskih pogovorih; vsak ki vam hoče vero zatreti v vaših srcih, je pomagatelj hudega duha. Dandanes ima vaša vera, oh! toliko sovražnikov. Grde knjige, brezbožni časniki, hudobni peklenški jeziki, — vse to jo vzpodkopuje. Toda, ohranite jo čisto. „Varujte se lažnjivih prerokov, kateri pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj so pa grabljivi volkovi!“ Posebno vi, stariši, pazite, da boste dajali v veri lep vzgled; glejte, da bodo vsi vaši otroci verni, veren vsak, ki pride v vašo hišo, verno mora biti vaše dejanje in nehanje. Dokler ste verni, ste srečni, nevera pa je za vas časna in večna poguba. Kakor ponosni hribi naše preljube domovine, tako mora nepremagljivo stati vaša zveličalna sveta vera! V veri je naša zmaga nad smrtjo in nad peklom, v veri je naš up, v veri je naše srečno življenje! Zato, naj se podira svet, naša vera ostane trdna na veke!

2.) Z vero je Marija v svojem srcu blagodejno spojila in tesno združila čisto ljubezen do Boga. Kako je pač ona Boga ljubila! Ni čuda. Saj ga je pod srcem nosila, pozdravljala ga je kot svojega sina, poljubovala ga je, nosila v svojem naročju; bila je mati njegova, s tem je

povedano vse. Materna ljubezen je največja, najsilnejša ljubezen. V neizmerni ljubezni do Boga je potrpežljivo prenašala vse zemeljske bolečine. Bila je sicer iz kraljevega rodu, a revna, kot zadnja beračica. V hlevu mora poroditi, za svoje dete niti zibelke nima, vrhu tega ji še hočejo otroka umoriti. Pozneje je videla svojega Sina zasramovanega, bičanega, na križ pribitega, umorjenega, kot hudodelnika. To je hudo! A vse to prenaša voljno, vse položi Bogu v dar, na oltar čiste ljubezni. Tej ljubezni je bilo posvečeno vse njeno življenje. Njeno potovanje po solzni dolini je bila neprestana molitev, ki je izraz ljubezni do Boga. Ko je prišel nadangelj k njej, je molila, ko je šla obiskat Elizabeto, je molila; molila je pri obisku treh kraljev, molila na begu v Egipet, molila z dvanajstletnim Jezusom v tempeljnu, molila je pod križem, molila pri prihodu sv. Duha; kadar koli sv. pismo o njej pripoveduje, vedno nam jo predočuje v molitvi.

Sveti Duh jo imenuje „mater lepe ljubezni“, rekoč v njenem imenu: Jaz sem mati lepe ljubezni in strahu (božjega), in spoznanja in sv. upanja“. Res, ljubezen do Boga je najlepša ljubezen, in Marija je v marsikaterem oziru njena mati. S svojim vzgledom je ljudi učila, Boga ljubiti, od nje izvira prava božja ljubezen. Vse misli in želje njene bile so pri Bogu. Kolikrat je pač z Davidom vzdihnila: Kakor hrepeni jelen po studencu, tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog. Mojo dušo žeja po Bogu, po močnem, živem Bogu. Kdaj bom prišla tjekaj in se prikazala pred božjim obličjem!“ Kmalu je prišla, kmalu. Ni dolgo živela, in bila je v nebo vzeta, z Bogom najtesnejše združena. To je vrhunec božje ljubezni. Marija ga je hitro dosegla. Na njem bo ostala vekomaj.

O ti mati lepe ljubezni!...

Romarji! Ljubezen do Boga je tudi za vas sveta dolžnost. „Pred vsem imejte ljubezen, ki je vez popolnosti!“ „Ko bi govoril vse človeške jezike in angeljske, a ljubezni ne bi imel, bil bi brneča mčd in zvenčeče cimbele. Ko bi na koščeke vse dorazdajal, kar imam, in ko bi dal svoje telo, da se sežgem, a ljubezni ne bi imel, nič mi ne koristi...“ „Ljubi Gospoda, Boga svojega iz celega srca in iz cele svoje duše in iz cele svoje pameti; ta je prva in največja zapoved“. Je-li treba še več izrekov iz svetega pisma navesti? Ti zadostujejo. Ljubite toraj Boga! Prenašajte svoje križe in težave, vdajte se v njegovo sveto voljo! Kažite pa tudi zunanje ljubezen do Boga. Molite radi! Nikdar ne začni dneva, nikdar ga ne končaj brez molitve. Prejemajte večkrat svete

zakramente, posebno pa presveti zakrament ljubezni! Obiskujte radi in z veseljem službo božjo. Gospodarji, le glejte, da bojo vsi vaši domači vsako nedeljo in vsak praznik pri sv. maši; vaša hiša naj bo hiša molitve in ljubezni božje! Prosim vas vse, prisezimo na tem svetem kraju z velikim apostolom sv. Pavlom ter recimo: „Ne smrt, ne življenje, ne angelji, ne poglavarstva, ne sedanjost, ne prihodnjost, ne višina, ne globočina, ne druga katera stvar nas ne bo ločila od ljubezni božje, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem!“

3.) Nobene čednosti pa na Mariji tako ne občudujemo, kakor njeno čistost, njeno brezmadežno devištvo. Devištvo je angeljska čednost, njo ljubi nebo in zemlja. Ni mogoče, njene krasote in njene vrednosti popisati. „O kako lep je čisti rod v čednostnem sijaju. Neumrljiv je njegov spomin in v časti je pri Bogu in pri ljudeh. Na veke bo proslavljen z zmagovalnim vencem!“ „Blagor njim, ki so čistega srca, kajti Boga bodo gledali!“ Devištvo, srčna čistost je najslavnejša zmaga nad grešnim svetom. Marija je kraljica vseh devic. Od početka njenega bitja v maternem telesu do zadnjega trenutka njenega življenja ni bilo madeža v njenem srcu. Čista, bela duša se je vrnila k Bogu, kakoršno je bil začetkoma vstvaril. Ti si milosti polna, Gospod je s teboj, ti si blažena med ženami. Ti si milost našla pri Gospodu, tako jo pohvali Gabrijel od Boga poslan. „Vsa krasota kraljeve hčere je od znotraj, (v njenem čistem srcu), zato te bojo povelicevali narodi vedno in na veke.“ Ti, o čista Devica, si pogumna Judita, o tebi veljajo besede: „Blagoslovljena si, o hčer, pred Gospodom, najvišjim Bogom. Ti si slava Jeruzalema, ti veselje Izraela, ti čast našega ljudstva; ti si možato se obnašala, ti si bila hrabra, ker si čistost ljubila; zato ti je pa dala moč roka Gospodova in blagoslovljena boš na veke.“ Čistejše device od Marije ni. Lepša, svetlejša lilija ni nikjer in nikdar cvetela, kakor v Nazaretu, rajska lilija — Marija!

Romarji in romarice! Sedaj se pa obrnem do vas z iskreno prošnjo in z resnim opominom: Posnemajte v čistosti, v srčnem devištvu Marijin vzvišen vzgled! Bodite vsi čisti v mislih, besedah in dejanjih! „Nečistost se pri vas niti imenovati ne sme, tudi brezsrčnost ne, tako se spodobi svetnikom!“ Zapomni si posebno ti, o mladina, vi mladeniči, ve dekleta: Čistost je vaš največji kras, najbolj dragocen zaklad vašega srca. Blagor vam, ako cvete v vašem srcu prelepa roža, lilija nedolžnosti. Ako imate njo, ste rajsko srečni, ako pa njo izgubite, ste zgubili veliko, veliko, morebiti celo vse, za čas in za večnost. Zato pa bra-

nite in čuvajte zvesto nedolžnost svojega srca! Ne pripustite, da bi se vam bližal zapeljivec! Dekleta, pazite na sebe, na oči, na misli, na svoja pota. Nikdo nima toliko sovražnikov, kakor vaša čistost. Zakaj? Zato, ker je tolike, neizmerne vrednosti. Vaše devištvo je neprenehoma v strahovitih nevarnostih: o bodite pogumne, kakor je bila Marija! Ne dajte iztrgati iz srca najlepše rožice, nikar nje ne poteptajte z nogami! Šaj poznate pesen:

Lil'ja, roža si cvetoča,  
Najprijetnejše dišeča,  
Si brez madeža vsa čista  
Polna ljubeznjivosti!

Taka je vaša čistost. Ž njo ste podobne nebeškimi angeljem, a brez nje ste pod oblastjo hudih duhov. Skrbimo vsi, da bo naše ljudstvo spodobno, da bo med njim cvetela rajska čednost svete nedolžnosti. Nikoli se ne sme čuti med nami nespodoben pogovor, nikdo naj se ne predrzne oskruniti tempelj čistih nedolžnih src! O kraljica devic, varuj in brani naša srca pred vidnimi in nevidnimi sovražniki one čednosti, ki se na tebi tako čudovito nepopisno lepo leskeče, — čiste, deviške nedolžnosti!

4.) V najlepšem letnem času, v cvetoči spomladi hitijo pridni otroci venkaj v prosto naravo nabirat pomladnih cvetic. Nobene nimajo rajši, nobena jih bolj ne veseli, kakor modra vijolica. Med trnjem cvete skrivaj, da je svet ne bi motil, a diši tako čudno lepo. V roko jo vzame z veseljem siromak in kralj, vsem je ljuba in draga. O vijolica, znamenje krščanske ponižnosti! A ni lepše bilo nikdar vijolice, kakor je bila Marija ponižna nad vse pojme. Bila je hči iz nekdanj tako bogate rodovine kralja Davida, a s to častjo se ne ponaša. Skromno in mirno živi v svoji borni hišici. Angelju pravi, da je dekla Gospodova, ne kraljeva hči. Ona je mati vsega-mogočnega Boga, njega, ki je svet vstvaril, ga vzdržuje in dá življenje vsem stvarjem; ena beseda bi bila dovolj iz njenih ust, naj ji Jezus da premoženja, a tega ne stori, hoče vedno uboga ostati, zadnja med svojimi someščani. Čista je, brezmadežna, a vendar gre lepo pokorno k očiščenju, prinese v svetišče celo dar, kakor druge grešne matere. Ljudje so jo blagrovali in častili, a ona je hotela vedno tiha, skrivnostna ostati. Malo, malo je govorila, molčanje je njena navada. Samo četirikrat uavede sv. pismo njene besede. „Marija pa je obdržala Gospodove besede ter jih je premišljevala v svojem srcu“, pravi evangelist. Ponižnost ji ni dovolila, mnogo z ljudmi govoriti

(Dalje prihodnjič.)

## Ljubezen do naroda.

(Dalje.)

Ljubezen do narodnosti kažemo s tem, da mi čislamo svojo narodnost in jo z dovoljenimi sredstvi pospešujemo in branimo. Če tudi ve človek, da se nahaja na zemlji še plemenitejših in omikanejših mater, kakor je njegova, tako spoštuje vendar vsak lastno mater bolj od druge. Podobno je tudi tu. To čislanje lastne narodnosti je pa različno od prevzetnega povzdigovanja, ki obstoji v tem, da imamo svoj narod za boljši, kakor druge. Jasno je, da ne morejo imeti prav vse narodnosti, če vsaka meni, da je najboljša. Ker se ceni le ono, kar ima kake prednosti, zato naj se vsak potruži spoznavati častna dejanja svojega naroda. Nasprotno pa ne smemo prištevati slabosti in nepopolnosti naroduve h krepostim, marveč jih moramo pripoznati in skušati odstraniti po svojih močeh. Svojo narodnost pospešujemo s tem, da kupujemo pri domačinih, da oddajamo dela domačinom, da jemljemo domače služabnike v službo itd. sploh, da le domačinom dajemo prednost v vsaki stvari. Da naj se oziramo na one, ki so nam bližji, pove nam sv. Pavel, ko opominja, da naj v prvi vrsti kristjanom delamo dobro. On piše v pismu do Galačanov (6, 6.): Tisti pa, ki je v krščanstvu podučevan, naj podeluje njemu, kateri ga podučuje, vse dobro. Vendar pa moramo pozabiti vse narodnostne razlike, če se nahajajo v skrajni sili ljudje druge narodnosti. Treba se je nam vesti kakor usmiljenemu Samaritanu in bližnjemu pomagati. Braniti svojo narodnost smo opravičeni najbolj takrat, kadar zatirajo našo narodnost druge narodnosti. Zatiranje svoje narodnosti občuti vsak tako, kakor bi mu kdo trgal jezik. Napačno toraj ravna, kdor se ne zmeni nič za svojo narodnost in ne mara pripadati k oni, v kateri je bil vzrejen; a na krivi poti je tudi oni, ki preceni ljubezen do narodnosti, ki ima narodnost za najvišje dobro. Če je verska mlačnost škodljiva, je gotovo tudi narodnostna; ona namreč kaže o malem spoštovanju in neobčutljivosti do svojih rojakov. Kdor ne čisla manjše dobro, ki je narodnost, oni ne bo cenil tudi večje dobro, vero; kdor je namreč v malem nezvest, on je tudi v velikem. In kdor je prešinjen od narodne navdušenosti, se bo ložje lotil velikih dejanj in žrtev za blaginjo svojih deželanov; svetovna zgodovina nam podaja dosti zgledov v tem oziru. Kdor taji z besedo in dejanjem, da ne pripada kaki narodnosti, kakor se dogaja na primer radi trgovine, tisti je vreden ravno tako, da ga zaničujemo, kakor oni, ki se sramuje svojih starišev.

Kljub temu pa ni narodnost največje dobro človekovo, zakaj drugače bi že samo to, da pripada kaki narodnosti, sterilo srečnega človeka na zemlji. To pa ni res. In s smrtjo človekovo prenehajo tudi vse narodnostne razlike; če je namreč razlika jezikov posledica greha, potem ne sme obstati ta razlika mej svetniki več, ker ni v nebesih nobene kazni. Zato pa slave vse narodnosti in vsa ljudstva ljubega Boga v nebesih v skupnih slavonspevih (Raz. 7, 9). Tudi ne bo pomagalo to, da je človek te ali one narodnosti, čisto nič pred sodnim stolom božjim; ravno tako kakor ne bodo zemeljske dobrine nič. Če se toraj preceni ljubezen do narodnosti, potem ni to nobena ljubezen več, ampak je strast in je škodljiva. Narodna prenapetost ni nič drugega kakor malikovanje; spo-

štovanje, ki je človek dolžen Bogu, se skazuje v tem slučaju narodnosti. Ljubezen do narodnosti pa ne sme biti taka, da bi bili vsled tega nepravilni: proti onim, ki niso naše narodnosti; zakaj vsi ljudje naj so te ali one narodnosti. smo otroci nebeškega Očeta in zato mejseboj bratje in povrh še združeni v katoliški Cerkvi v veliko božjo družino. Tudi v narodnostnem oziru velja krščansko načelo: „Kar ti ne maraš, da se tebi ne zgodi, tega ne stori tudi ti nikomur“. Ljubezen do narodnosti ne sme človeka poživljati, marveč ona naj povzdigne njegovo človekoljubno mišljenje. Kdor namreč ljubi v resnici svojo narodnost, ne bo oskrnil druge narodnosti, marveč bo storil, da čislajo in ljubijo tudi druge narodnosti njegovo; on ne bo delal sovraštva in razporov, ampak bo skušal ohraniti mir svojemu narodu.

Zato so se zdele velikim duhovom meje svojega naroda preozke in so hoteli koristiti po svoji narodnosti vsemu človeštvu. Prava ljubezen do vsega človeštva niso nikaka nasprotstva, ki se izključujejo mej seboj, marveč stvari, ki se spopolnjujejo. Kdor ne čisla družega naroda, tudi svojega ni vreden. Kristus je nas hotel podučiti, v priliki o usmiljenem Samarijanu, da ne smemo ljudij, ki govorijo drugi jezik, izključevati od naše ljubezni. Sveti Pavel pravi: „V Kristusu ni Jud, ne Grk, ampak vsi ste eno“. (Gal. 3, 28). Vsi smo namreč otroci božji, zato bratje mejseboj. Zato kličemo v molitvi vsi: Oče naš. Tuje narodnosti moramo tudi zahvaliti za mnogo iznajdeb in smo nanje dostikrat navezani, da dobimo od njih rešij, ki jih sami nimamo. Krivico skazuje nasproti drugi narodnosti, 1.) kdor ima svojega bližnjega za hudobnega ali ga sovraži, ker pripada drugi narodnosti; 2.) kdor dela odgovoren za razžaljenja, ki jih store posamezniki tuje narodnosti, ves narod. Nikogar ne smemo obsoditi za slabega kar naprej. Če ima kaka narodnost tudi gotove hibe in slabosti, se nahajajo vendar le tudi plemeniti ljudje; vsaj so izjeme povsod. Če tudi so živeli za časa vesoljnega potopa zelo grešni ljudje, se je nahajal mej njimi vendar pravični Noe. Pozneje je bilo ravno tako za časa Abrahama, Lota in drugih. Našega Odrešenika so malo čislali in so rekli: „Kaj more priti iz Nazareta?“ (Jan. 1, 46) in kako so se motili! Zato velja krščansko načelo: „Dokler ne morem dokazati hudobo kakega človeka, ga ne smem prištevati zlobnim“. Kdor pa misli že naprej slabo, greši vsled sumničenja. Ne greši pa tisti, kateri je le previden, ker ve na primer: Ta človek pripada tej narodnosti, ki ni ravno prav natančna v poštenosti. Kdo bi ti zameril v takem slučaju, če zapreš skrbno vrata pred cigani?

Paganom je bilo lastno, sovražiti druge narodnosti. Paganiki Rimljani so imenovali vse tuje narodnosti „barbare“ in so jih zasramovali. Tega končno ne smemo zameriti Rimljanom; zakaj oni so dobro vedeli, da bi ti narodi najraje si osvojili rimsko državo, je oropali in opustošili. Od tod njihovo sovražno mišljenje nasproti drugim narodom. Dandanes so pa vendar omikani narodi in krščanski kakor mi, ki žele le napredka in miru. Zato pa ne smemo sovražiti nikogar.

Tudi ne smemo storiti odgovoren ves narod za malopridna dela posameznikov. Kdo bi le zavrgel radi Judeža vse apostole in Kristusa? Kdo bi zaničeval radi jednega slabega duhovnika ves duhovniški stan,

radi jednega slabega učitelja ves učiteljski stan. Podobno moramo reči tudi tu.

(Dalje prihodnjič.)

## Razgled po svetu.

**Gradec.** Graški protiverski list „Tagblatt“ je pozval nemško prebivalstvo, naj prestopi k starokatoliški cerkvi. Isto se je bralo tudi po listkih, ki so jih prilepili na hiše. Protestantje so jim celo prepustili svojo molivnico v prosto porabo. Kljub toliki skrbljivosti je bila starokatoliška služba božja kaj slabo obiskana, tem bolje pa shod, ki je bil napovedan v — gostilni. S tem so menda dovolj odkritosrčno povedali, za katerega Boga jim je največ. Značilno pa je — in to se redno ponavlja — da so nasprotniki vsi jedini v sovraštvu do cerkve.

**Avstrija.** Na Dunaju imajo vsako leto glavno skupščino za katoliške šole. Letos je bila tako obilno obiskana, da so se mnogi morali vrniti domov, ker ogromna dvorana je bila tako polna občinstva, da niso mogli dobiti prostora vsi, ki so želeli prisostvovati skupščini. Zbranih je bilo nad 7000 oseb iz vseh stanov, celo več škofov in vseučilišnih društev. Ugoden vtis je napravil na slušalce zlasti govor princa Lihtenštajna, ki je slikal z živimi barvami novodobno učiteljstvo, ki ne vzgaja, ampak zastruplja mladež. Kako je tudi mogoče, da ne dajo strupa mladini, ako so sami prijatelji socialnega demokratizma in prevrata ne pa krščanske vzgoje. Zato naj je katoličanom življensko vprašanje, verska šola. Dokler dihamo, prinesimo vsak svoj, tudi najmanjši dar, za katoliško šolo. Jedino le katoličanstvo nas more rešiti in to se vceplja v katoliški šoli. Kar se v zemljo ne useje, niti ne zraste ne. Ako ne usejemo strahu božjega v detetovo srce, tudi v odraslem človeku ne bo strahu božjega. Hvala Bogu, kakor kaže izvestje, katoliška šola napreduje. — Kakor se vidi, na našem severju ne sipljejo samo besede, ampak tudi čvrsto delujejo.

**Norvegija.** Začetkom novembra t. l. so hoteli odpraviti prepoved, da jezuviti ne smejo v deželo. Ta predlog so zavrgli jednoglasno.

Pederzenci so verska ločina; njihovega začetnika Pederzena so spoznali zreli za norišnico in so ga res dejali pod nadzorstvo. Kljub temu se ločina noče razdreti, ampak je poverila vodstvo nekemu Dalu. Pederzenci trde, da ni dovoljeno postati vojak, opiraje se na Gospodove besede: Ko boste videli Jeruzalem obdan od sovražnikov, bežite! Tudi zdravnika poklicati v boleznih jim je prepovedano.

**Kina.** Ni dolgo, kar smo čuli o umoru katoliškega misijonarja in zopet se nam poroča o ubojih. Zopet so prelivali nedolžno kri, zopet je dal en pastir življenje za svoje ovce. Bo li prinesla ta kri blagoslova nesrečni zemlji, bo-li ta kri res seme kristjanov? Ali je že minil čas milosti za ta narod, in bo prelita kri le nov zločin, ki čaka kazni? Prepustimo božji sodbi in prosimo, da se zgodi prvo, naj bodo tolike žrtve nasprotnikom sv. vere rešenje. Jedna okoliščina tolaži srce vsacega katolika, namreč oni čudoviti pogum, s katerim trpe in umirajo razširjalci Jezusovega imena in oni nadnaravni dušni mir, s kojim pričakujejo smrti.

V Kini imamo zopet novega mučenika H. Chanesa. Še-le deseto leto duhovnik, je deloval v Pak-tongu z velikim vspehom. Do 1000 je imel samo katehumenov in prav mnogo krščenih. Ko je zadnji čas po raznih krajih divjalo preganjanje, je bilo v Pak-tongu vse mirno in vrli misijonar je upal, da zaneso njegovi čedi. A Gospod je sklenil drugače. Proti začetku jeseni so se jela kazati znamenja razdraženosti mej pagani. Nekaterim so požgali celo hiše, ali vsaj hujšega za zdaj niso storili. Toda, ker ste civilna in vojaška oblast mirno gledale te krivice, se je zlo večalo. Kristjane so jeli oblegati po njih hišah in jim škodovati na vse mogoče načine. A krvi še niso prelivali. Na zadnje začno divjati. Dne 14. listopada zjutraj je bil Chanes in 20 kristjanov v cerkvi, kar pridrvi oborožena množica preteč jim in jih psujoč z „vrage iz zapada“. Kristjani so komaj v naglici zaprli vrata. Ker napadovalci niso mogli urno razbiti vrat, so nanесли pred nje kup slame in subljadi, polili s petrolejem in zažgali. Chanes spozna, da se je približal čas mučeništva. Prav sedaj se je pokazala vsa lepota njegove duše. Sedem izmed onih, ki so bili v cerkvi, je bilo še katehumenov. Z nekoliko besedami jim prigovorja, naj se kesajo in pomislijo na veliko srečo, ki jih čaka. Mej tem, ko so se usipale krogle iz pušk in so goreča polena letela skozi okno v cerkev, je oblił njihove glave z vodo sv. krsta. Drugi že krščeni so opravil po možnosti sv. izpoved dobili odvezo in popolni odpustek in čakali smrti klečeči pred altarjem. Zdaj se vrata zrušijo in druhal udere v cerkev. Tri krogle zadenejo hkrati Chanesa, a živel je še; zato ga posekajo z noži in sekirami in hrabri vojak Kristusov je dovršil zemeljski boj. Le sedmim se je posrečilo ulti, a trinajst jih je pa umrlo s svojim pastirjem vred. Ko se je nedavno poplajala ladija Burgonj, sta stala dva dominikanca sredi nepopisljive zmede, kakor da njima smrt ne bi žugala. Obupanima sta odpirala vrata milosti in rešenja — in ta krsti, izpoveduje, pridiguje mej ognjem in krogami! Zares čudovit je Gospod Bog v svojih svetnikih.

## I. Bratovske zadeve

### molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec gruden (december) 1898

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

#### a) Glavni namen

*Zveličanje krščanskih otrok.*

#### b) Posebni nameni:

16.) **Sv. Adelhajda.** Sinovi in hčere krščanskih vladarjev. Sadovi duhovnih vaj. Učilnice in vzgojevališča.

17.) **Sv. Lazar.** Zvesto izvrševanje državljskih dolžnostij. Možato zagovarjanje božjih in cerkvenih pravic. Zatirani in obupani.

18.) **Četrta adventna nedelja. Pričakanje rojstva N. G. Jezusa Kristusa.** Koristi katoliške cerkve na Virtemberskem. Omejitve nesmiselne noše.

19.) **Sv. Urban, papež.** Ponizanje sovražnikov sv. cerkve. Obrekovani duhovniki. Po nedolžnem obsojeni.

20.) **Sv. Amen in tovariši.** Vojaški duhovniki. V veri mlačni možje. Pomoč v nevarnostih, ki prete v vojašnicah še vernim vojakom.

21.) **Sv. Tomaž, apostol.** Indija. Da bi bil bl. Kanizij prištet k svetnikom. Važne semeniščne in šolske zadeve. Dobri učitelji.

22.) **Sv. Flavijan.** Državniki in višji uradniki. Prenehanje vednega pohujševanja. Da bi dobili prav mnogi obilne milosti za svoj poklic. Bolehni in trpeči duhovniki.

## II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

### V molitev priporočeni.

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše držele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Važna stvar, da bi se dobro iztekla.

### Prošnja.

Mlad župnik, v neki gorski župniji, ki boleha že 10 let hudo na želodcu, se priporoča častitim bralcem »Zgodnje Danice«, da bi po priprošnji presvete Device, in sv. Antona zadobil zdravje, v molitev, ker bi rad še razširjal kraljestvo božje. Ako se mu zdravje povrne, hoče se javno zahvaliti in tudi večjo denarno svoto darovati v kak dober namen.

## Listek za raznoterosti.

**Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.** Gg. Frančišek Košir, kaplan na Vrhniki, gre za administratorja na Col pr Vipavi; Alojzij Železny, kaplan v Št. Juriju pri Kranju, za ekspozita v Trnje; Bernik Frančišek, kaplan v Borovnici, je premeščen na Vrhniko; Karol Čik, kaplan v Št. Jerneju, v Leskovec; Rebol Blaž, semeniški duhovnik v Naklo; Traven Frančišek, kaplan v Naklem, v Št. Jurij pri Kranju; Avsec Frančišek, kaplan v Radoljici, je prezentovan na župnijo Brusnice; Rafael Winkler, kaplan v Leskovcu, je premeščen v Radoljico in Ažman Andrej, kaplan v Boh. Bistrici, v Bistrici, v Borovnico.

Kanonično umeščen je bil 14. t. m. za župnijo Višnjo Goro gospod Konrad Tekster.

V livarni g. Samasse je posvetil g. generalvikar J. Flis 9 zvonov za različne cerkve kapele na Kranjskem. Štajarskem in Hrvaškem

Krški škof dr. Anton Mahnič je bil sprejet 9 t. m. v zasebni avdijenci od sv. Očeta.

**Tridnevna bratovščina presv. Rešnjega Telesa.** Letos je ravno petdeset let, kar se je ustanovila ta prepotrebna bratovščina. Zato so sv. Oče odredili, naj se opravlja tridnevna, kjer ima bratovščina svoj sedež. Posebno slovesno so jo obhajali pri oč. Uršulinkah v Ljubljani. Udje bratovščine so se udeleževali v obilnem številu vsakdanjih pobožnosti. Zjutraj ob desetih je bila slovesna sv. maša, katero je daroval prvi dan preč. g. kanonik A. Čebašek drugi dan preč. g. kanonik Andrej Zamejic, in tretji dan preč. generalvikar J. Flis. Slovesnost so povzdigovali tudi prekrasni govori presvetlega knezoškofa, veleč. g. Val. Eržena in preč. g. sp. generalvikarja.

**V samostan salezijank v Hotešovu** (na zapadnem Češkem) je vstopila princezinja Poliksena Lobkovicova, hči vrhovnega deželnega maršala češkega, Hugona Lobkovica ter dobila ime sestra Marija Vojslava.

**Iz življenja našega cesarja.** 3.) Stara dvainsedemsetletna, upognjena in tresoča se mamica je čakala pred sobo trenutka, da jo pozovejo pred cesarja. Reva in beda se ji bere raz blede, globoko nagubančeni obraz; slaba, zakrpana obleka priča o uboštvi, pozna se ji tudi dolga pot, katero je storila v njej ženica. Le jednega se boji, da je ne bi pustili pred ljubljene cesarja, o čegar očetovskem srcu je že toliko slišala. Ali prazen je bil njen strah, ravno kar jo je spremil uradnik pred vladarja. Zapazivši cesarja zdrkne pred njim na kolena. Cesar jo vzdigne ji prigovarja in daje pogum.

„Milostljivi kralj“, začne v ogerskem jeziku, „britko poskušana mati se je približala najvišjemu prestolu. Nad tisoč milj sem prepotovala, na Sedmograškem je moja domovina. Imam šest sinov. Pet jih je služilo Vaše Veličanstvo, šesti pa je zabredel. Roparji so ga zapeljali in je bil obsojen na deset let težke ječe“.

Cesar jo je natanko povpraševal po vseh okoliščinah. Seveda je dolgo trajalo, a vladar se ni utrudil. Ko je prosilka končala ji pravi:

„Bodite potolaženi, kar se bo dalo storiti, da oprostimo in na pravo pot privedemo vašega sina, bomo storili“.

Nato je spremil starico do vrat in ji vročil nakaznico na 100 gld. iz svoje zasebne blagajne.

4.) Kadar so v Najbergu cesarski lovi, je veselo po onih sicer tihih gorskih vasicah. Od vseh strani prihajajo ljudje, da vidijo priljubljenega cesarja. Posebno živahno je zvečer po gostilnah. Te prilike izrabljajo vsakojaki popotni umetniki, da delajo dobčke. Navadno se jim dobro speča. Tudi nek št. jarski „čarovnik“ se je prikazal, ki zabava lovce in kmete se svojo „višjo čarovnijo“. Ven in ven se sklicuje na visoko odlikovanje, da je igral že pred Veličanstvom in vsemi velikaši. Kako to? Naj sam pove.

„Nekega dne napravim drzni sklep, da hočem obiskati najvišjega dvornega hišnika, in ga prositi, naj mi preskrbi priliko, da pokažem svojo umetnost pred cesarjem in visokimi gosti. Ko grem proti gradu, srečam lovca in ga nagovorim: „Hoj prijatelj, ali bi mi ne hoteli povedati, kje da dobim dvornega hišnika?“

Gospod se posmeje in vpraša, kaj bi mu rad.

„No, vprašal bi ga, mi je li mogoče priti pred cesarja, da mu pokažem kaj znam, jaz sem čarovnik“.

Gospod obljubi, da me bo priporočil!

„Veste kaj, sem zaklical za njim, ako bo kaj neslo, ne bom tako umazan, da bi Vam ne vrgel par goldinarčkov“.

Zvečer me res pokličejo v grad. Premislite, kako sem debelo pogledal, ko sem spoznal v onem gospodu — cesarja“.

5.) L. 1871. je bival cesar nekaj časa v Meranu. Vsako jutro je šel na izprehod. Brez spremljevalca, v priprosti obleki, le z lovskim plaščem ogrnjen je korakal vladar dan za dnem na bližnji holmec. Na enem takem izletu se mu primeri, da pride po samotni stezici do revne bajtice, iz katere sliši jok in zdihovanje.

Za deželnega očeta vzroka dovolj, da je vstopil in povprašal za kom žalujejo. A vprašanje je bilo nepotrebno. Na tleh je ležala krava in ob njej sta stala jokajoča mož in žena saj je bila kravica vse, kar ju je živilo.

„Proč je z nama, izgubljena vsa. Doigov je že tako več ko preveč in zdaj naju zadene še ta nesreča!“ tarna mož.

Usmiljeni cesar vpraša, koliko imata škode.

„Kakih 100 gld. bo že“, pravi stari.

„Le potolažite se“, miri ju cesar, „bom vama jaz dal toliko, da si bosta mogla kupiti potem vsaj drugo kravo.“

Dobra človeka se spogledata, in ne vesta ali bi verjela ali bi se smejala. Cesar pa jima pravi, naj se oglasita spodaj v gradu in prašata po gospodarju, ta jima bo dal denarja. A nezaupni kmetič ga zavrne, da mu je bolj všeč, ako mu denar precej da. A je že križ, tudi cesar ne nosi blagajne s seboj. A mož je vedel dober svet. Spremil je cesarja do gradiča, kjer je res pri priči dobil obljubljenih mu 100 goldinarjev.

Vnet molivec sv. rožnega venca. Spreobrnjeni zamorci kažejo veliko ljubezen do sv. rožnega venca. Prav posebno je hvale vreden v tem oziru Dominik, o katerem ti bom povedal zgodnino.

Njegova mati mu je naznanila nekega dne, da treba bajtico podreti, ker je že preslaba, in veter na mnogih krajih vanjo piha, kjer bi ne smel. Zato naj pride domov, da ji postavi novo, v kateri bi v miru preživela stare dni. Pridni sin je takoj ubogal, osedlal konjička in veselo zajahal proti domu. Pet ur je že jezdil; še tri, pa bo doma. Ko je tako jezdil po samotnih krajih, mu pride na misel, da bi molil rožni venec za svoje uboge rojake. Seže v žep, vse preišče in preobrne, a ni ga — pozabil ga je. Kaj sedaj?

Dominik obrne, jezdi naravnost nazaj onih pet ur, poišče molek, in se poda še le drugo jutro k svoji materi. Spotoma je molil cel čas rožni venec, končal en del in začel drugega. Dobrega bralca je gotovo malo sram, ko vidi, da ga presega celo njegov črni bratec v vnemi in češčenju, ali pa zmigava z rameni rekoč: prenapetež. Kaj pak, otroci tega sveta so silno prebrisani; toda upamo, da ljuba Mati božja ni pustila nepoplačane pobožne priprostosti našega črnega Dominika.

Marija pomočnica. Jezuiti so poslali mladeniča Abulherja z več drugimi v Rim, da jih tam vzgoje in v mašnika posvete. Šli so na ladijo. Od začetka so se vozili prav srečno, izvzemši bolezni, kojo je povzročilo gibanje ladije. Abulher je bral vsak dan svojim tovarišem iz kake nabožne knjige, je molil z njimi dnevnice Matere božje in opravljal še druge pobožne vaje. Ob solnčnem zahodu je bolezen ponehala. Šli so na ladijin krov, obesili Marijino podobo na jadrnik in peli lavretanske litanije. Drugi popotniki so bili tega jako veseli in so z mladeniči vred poklekali in molili. Ladija je imela ugoden veter, da je neovirana brzo hitela, kamor je bila namenjena. Ali nekega dne pribruje hud vihar, ki je žugal ladijo pogrezniti. Vihar je razsajal celo noč in ko se je storil dan, so videli, da jih je burja zanesla proti roparskemu obrežju. Strah in groza se je polastila vseh in vsak trenutek so pričakovali, da se ladija razbije.

Le Abulher je bil miren. Svoje sopotnike je opominjal naj zaupajo in store obljubo, da pojdejo na božjo pot v Loreto. Ako se zaobljubijo, da bodo tje romali in prejeli sv. obhajilo v Marijini hišici, bodo gotovo ušli nevarnosti. Abulher in njegovi tovariši so to storili in glej, vihar se je polegel; Marija, mogočna Devica, jih je rešila. Komaj so tej nevarnosti ušli, so bili že v drugi. Velikanska roparska ladija jih je zasledovala. Vse je kričalo: Zgubljeni smo! Celo kapitan je izgubil pogum, kajti ni si upal uspešno ustavljati se roparjem. Abulher pa ni obupal. Svojega obraza ni obrnil od Marijine podobe in je jokal in molil in prosil z otroško priprostostjo in zaupanjem: Je li mogoče, da bi ti pustila, da postanemo sužnji Turkov; saj vendar veš, o mila mati moja, kako hudo je suženstvo. Ti sama si že dolga stoletja sužinja Turkov, in zdihuješ pod težkim njihovim jarmom. Ako se imamo tebi zahvaliti, da smo ušli viharju, dodeli, da se bomo morali tebi zahvaliti tudi za rešitev iz rok teh umazanih sovražnikov, ki sovražijo celo tvojega Sinu Jezusa Kristusa. Kmalu opazijo dve ladiji, katere so videli najbrže tudi roparji, kajti njihova ladija se je urno premislila in krenila nazaj. V zahvalo so zapeli vsi potniki lavretanske litanije. Mariji so darovali 12 velikih sveč in dali tudi za več svetih maš. Tudi niso pozabili obljube, katero so bili storili Mariji na čast.

Mislil nekega zdravnika o samostanskem življenju. Dr. P. J. Möbins v Lipsiji smatra samostansko življenje v korist zdravju. Nekemu zdravniku je rekel, da hoče posvetni samostan ustanoviti. Samostani so zdravišča za živčne bolezni. Istina je, da se menihi pri zdravju in zadovoljnosti postarajo. Versko prepričanje podeluje mirno vest in sladko upanje srečne večnosti. Ker se vse reči glede na večnost presojajo, toraj svetno zgubi vso resnobo, ter človeka nič več ne obtežuje. Po prostovoljni revščini se človek odpove vsemu imetju, pa se znebi tudi vseh skrbi. Radi pokorščine nima mnih nobene odgovornosti več. Kdor je veren, revščino in pokorščino obljubi, temu ni treba skrbeti za svojo osebo. Zdržnost enako blagodejno vpliva. Če tudi človek nima družinskega veselja, pa tudi ni treba skrbeti za družino, ter nima niti jada niti žalosti. Samostani so bili v srednjem veku tvorilne zadrage ali občestva; v teh so se pečali mnihi s koristnim delom brez ozira na lasten dobiček. To so bili pogoji, namreč zadovoljnost v verskem oziru, življenje brez skrbi, in koristno delo, vrh tega so bili mnihi po svojem stanovanju odločeni od sveta in svetnega trusa, takorekoč prisiljeni k zmernosti in k rednemu življenju. V zgled tega stavi Möbins veliko kartavzo, ter nam popisuje nje ustanovljenje po sv. Bruno tu, njegovo življenje, zgodovino tega samostana, razlaga nam ostra samostanska pravila ter pojasnuje celo samostansko življenje. Vsak mora pripoznati dobre strani tega reda, in jaz hočem izreči svoje spoštovanje pred temi hrabrimi vojaki.

### Dobrotni darovi.

Za sv. Detinstvo: Č. g. I Hladnik, vikarij v Črnem Vrhu, 15 gld. — Č. g. J. Vrankar, kapelan v Kranjski Gori, 31 gld 7 kr. — Č. g. V. Oblak, kapelan v Poljanah, 9 gld 90 kr. — Marija Traven, 2 gld — Č. g. J. Novak, župnik v Žalzi, 7 gld 50 kr. — Č. g. R. Winkler, kapelan v Leskovcu, 11 gld 73 kr. — Č. g. J. Žagar, kapelan v Dobropolju, 12 gld.